

TXOSTENA 2010

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

INSTITUTO DE ESTUDIOS SOBRE DESARROLLO Y COOPERACIÓN INTERNACIONAL
NAZIOARTEKO LANKIDETZA ETA GARAPENARI BURUZKO IKASKETA INSTITUTUA

www.hegoa.ehu.es

Bilbao

Zubiria Etxea. UPV/EHU
Lehendakari Agirre etorbidea, 81 • 48015 Bilbao
Tel.: 94 601 70 91 • Faxa: 94 601 70 40
hegoa@ehu.es

Donostia-San Sebastián

Carlos Santamaría. UPV/EHU
Elhuyar Plaza 2 • 20018 Donostia-San Sebastián
Tel. 943 01 74 64 • Fax: 94 601 70 40
hegoa@ehu.es

Vitoria-Gasteiz

Arabako Campus-eko Liburutegia • UPV/EHU
138 kutzatila. • Nieves Cano, 33 • 01006 Vitoria-Gasteiz
Tel. • Faxa: 945 01 42 87
hegoa@ehu.es

Aurkibidea

Aurkezpena	5
Garapenerako prestakuntza, sentiberatze eta hezkuntza jarduerak	6
Ikerketa-jarduerak	12
Argitalpenak	16
Irakaskuntzarako eta ikerketarako baliabideak	20
Aholkularitzako eta gaikuntza teknikoko jarduerak	22
Sareetako parte-hartzea	26
Erakunde-organigrama	27
Ekonomia-txostena	28

HEGOA MEMORIA 20
DE ESTUDIOS SOBRE
Y COOPERACIÓN INTE
MEMORIA MEMORIA
GOANAZIO ARTEKC
ETA GARAPENARI BU
KETA INSTITUTUAHEG
2010 INSTITUTODEEST
SARROLLO Y COOPERA
ONIA MEMORIA MEK

Aurkezpena

Hegoa, 2010. urtean zehar, plangintza-prozesu handi batean murgildurik egon da, maila guztietan, hots, maila orokorrean, arloetan, genero-zuzentasunerako antolakuntza-aldaketa batean. Gogoetarako eta ez-tabaidarako jarduera interesgarria izan da, eta haren amaierako emaitzan konbinatu dira, batetik, Institutua denaren askotarikotasunaren balioa, eta, bestetik, erakundearen helburu eta estrategiak zehazteko beharra, gure nortasuna zein pentsamendu kritikoa sortzeko dugun konpromisoa indar ditzaten. Horrez gain, antolakuntza-kultura koherente, eraginkor eta gardena, geure buruari jarritako erronka eta helburuei erantzuten diena, sendotzeko oinarriak zehaztu dira.

lido horretan, Hegoak honela definitu du bere xedea: *pentsamendu kritikoa oinarriturik, giza garapenerako eta lankidetzaren eraldatzailearen esparru teorikoa, prozesuak eta hautabidezko estrategiak eratu, proposatu, nabarmendu eta aplikatzea*. Hala, Hegoaren bi eremu historikoetan –giza garapenean eta lankidetzaren eraldatzailean– jarraitzeko asmoa dago, pertsona eta herrien eskubide, askatasun eta gaitasunak indarrean iraunarazi eta sendotzeko dugun konpromisoa irmotuz gogoeta-ekintzako prozesuak abian jarri, era integralean eta progresiboan, oinarritzko eta aplikatutako ikerketatik hasi eta ondorio politiko eta sozialeraino, gure eragina areagotzeko asmoarekin lotura izango dutenak.

Horrez gain, gizarte-mugimenduekin aliantza estrategikoa sortu eta sendotzea erabaki da, gaur egun eraldaketaren eragiletzat duten garrantzia oinarri, GGKEekin eta erakundeekin izandako harreman

historikoari eutsita, hala ere. Apustu horrekin, uste dugu ikerketen, prestakuntzaren, garapenerako hezkuntzako estrategien nahiz gure ekimenen, oro har, aberastasuna asko areagotuko dela.

Azkenik, prozesu horretan zehar, garrantzi handia eman zaio antolakuntza-kultura definitzeari, Hegoaren nortasun kolektiboa indartzeko, erabakiak hartzeko, kudeaketako, finantzaketako, administrazioko eta komunikazioko prozesu eta prozedurak argitzeko, eta, horrez gain, gure konpromiso feministak aurrera egitea ahalbidetzeko, ez bakarrik kanpora begira, baizik eta baita Institutuaren barrualdera begira ere.

Garapenerako prestakuntza eta hezkuntza jarduerak

Garapenerako prestakuntza eta hezkuntza jarduera irakaskuntza-mota baten baino gehiagoren bidez gauzatzen da. Batetik, graduondoko ikastaro ofizialak –Europako Goi Hezkuntzako Ikasketen (EGHI) formatura egokituta– eta UPV/EHUk eskaintzen dituen titulu propioak daude. Beste alde batetik, Hegoa Institutua osatzen dugun pertsonok graduondoko ikastaro ugaritan parte hartzen dugu (doktoretza, maisutza, espezializazioa eta diplomadunak), Espainiako, Europako eta Latinoamerikako hainbat unibertsitatetan. Azkenik, jarduera horren barruan hainbat ikastaro, hitzaldi, tailer eta mintegi ere egiten dira. Halakoak Hegoak zuzenean antolatzen ditu edo beste unibertsitate, GGKE, erakunde edo gizarte-mugimendu batzuek eskaturik ematen dira.

Hegoa Institutuak eskaintzen dituen graduondokoak

Hirugarrenez aurrera eraman dira 2009-2010 ikasturte akademikoan *Globalizazioa eta Garapena* eta *Garapena eta Nazioarteko Lankidetzak* master ofizialak. Bestalde, 2010-2011 ikasturtean bi masterrak laugarrenez ematen ari dira, eta *Garapenari buruzko Ikasketak* deritzon doktoretza-programari jarraipena eman zaio bigarrenaz. Batean zein bestean, masterrek badute oraindik atal komun bat, euskaraz ere ematen dena, hura baita Hegoaren apustu instituzionala.

Graduondoko ikastaro ofizialak

Globalizazioa eta Garapena Masterra

Xede nagusia ikerkuntzaren arloko prestakuntza ematea da, eta batez ere globalizazioaren fenomenoaren eta garapen-prozesuen arteko loturetan jartzen du arreta, giza garapenaren eta iraunkortasunaren ikuspegitik.

2009-2010eko masterrean 94 pertsona aurrematrikulatu ziren, eta horietatik 14 matrikulatu ziren. Pertsona horiek EAEtik (6), Espainiako Estatutik (5) eta Latinoamerikatik eta Europatik (1) zetozen. Master hori hirugarrena izan da UPV/EHU, oro har, eskaera gehien jaso dutenen artean, aurretiko XX izen-emate izan baititu.

2010-2011koan bigarrena izan da eskaeratan, aurretiko 157 izen-emate egon baitira. Azkenik, 21 lagun matrikulatu ziren (14 emakume eta 7 gizon), EAEkoak (11), Espainiako Estatukoak (7) eta Latinoamerikakoak eta Europakoak (3) zirenak.

Garapena eta Nazioarteko Lankidetzak Masterra

Xede nagusia ikasleei garapenerako nazioarteko lankidetzaren arloko prestakuntza profesionala ematea da, zuzentasuna eta egiturazko pobrezia aurkako borroka, giza garapena eta iraunkortasuna funtsezko erreferentziatzat harturik.

2009-2010eko masterrari dagokionez, nabarmendu behar da berak jaso zituela eskaera gehien UPV/EHUko masterren artean (224 eskaera). Horietatik, 24 lagun matrikulatu ziren: 8 EAEtik zetozen; 7 Espainiako Estatutik, 4 Latinoamerikatik, 1 Afrikatik, 1 Ameriketako Estatu Batuetatik, eta 2 Europar Batasunetik.

2010-2011koan, atzera ere eskaera gehien jaso zuen masterra izan zen UPV/EHU (337 eskaera), eta 24 lagun matrikulatu ziren (16 emakume eta 8 gizon), EAEkoak (10), Espainiako Estatukoak (8) eta Latinoamerikakoak eta Europakoak (6).

Titulu Propioak

Garapenerako Lankidetzarako Estrategiak, Agentek eta Politikak On-line Masterra

On-line master hau zortzigarrenez ematen ari da 2010-2011ko ikasturtean, eta xedea da prestakuntza eta gaikuntza etengabe eta jarraitua ematea garapenerako lankidetzan lan egiten duten pertsonen, GGKEetan, erakunde publikoetan, administrazio zentraletan nahiz eskualdeko eta tokiko administrazioetan lan eginda ere, gure lurraldean zein kanpoan aritzen direla. Horrez gain, gizarte-mugimenduetatik datozen pertsonen prestakuntza emateko erronka ere badu, eragina izan dezaten, beraien ikuspegietatik, nazioarteko lankidetzaren agendan.

Master honek 60 kreditu dauzka; horietatik, 51 atal teorikoari dagozkio, eta beste 9 kredituak amaierako txosten bat eginez lortzen dira. Irakaskuntza-programa 12 modulutan banandurik dago, eta ikasturte akademikoa 9 hilabetekoa da.

2010-2011ko ikasturtean 31 lagun matrikulatu ziren (25 emakume eta 6 gizon), EAEkoak (4), Espainiako Estatukoak (13) eta Latinoamerikakoak eta Europakoak (14).

Hegoak ematen dituen beste graduondoko batzuk

Saharar errefuxiatuen kanpamenduetan, bigarren aldiz eman da *Curso de Especialista en Cooperación al Desarrollo y Ayuda Humanitaria* ikastaroa, AECIDek finantzatua, sahararren instituzioetako eta oinarritzko erakundeetako pertsonal teknikoarentzako ikastaroa, hain zuzen ere. Programako modulueta hauek aintzat hartzen dira: garapenaren kontzeptuzko esparrua; generoa; administrazioa eta kontabilitatea, proiektuaren zikloaren kudeaketa, tokiko ekonomia-garapena; ura; ingurumena; osasuna; eta giza laguntzaren kudeaketa.

Hegoa Institutuak ematen duen gainerako irakaskuntza

Feminismoak garapenerako agendan topaketa. Bilbon egin zen 2010eko maiatzaren 27an eta 28an, *Generoa Garapenerako Hezkuntzan: Iparra-Hegoa eztabaidarako gaiak emakumeen agenda politikoan* proiektuaren barruan. Hegoak eta ACSUR-Las Segoviasek elkarrekin antolatuta zuten, Eusko Jaurlaritzako Garapen Lankidetzarako Zuzendaritzaren eta Garapenerako Nazioarteko Lankidetzako Espainiako Agentziaren diru-laguntzarekin. Hona hemen ekitaldiko guneetan parte hartu zuten txostengileak: Marcela Lagarde y de los Ríos, Magdalena León, Sandra Ezquerria, Carmen Álvarez Medrano, Irantzu Mendia Azkue, Elisabeth Vásquez Blasco, Silvia Carrizo Fernández, Begoña Zabala González, Ana Felicia Torres Redondo, Norma Enríquez Riascos eta Julieta Paredes. Topaketan 200 pertsonak baino gehiagok parte hartu zuten, eta gehienak emakumeak izan ziren.

Laguntzen al du garapena sustatzen merkataritza liberalizatzeak? Europar Batasunaren eta Afrika, Karibe eta Ozeano Pazifikoko (AKP) herrialdeen arteko Elkarte Ekonomikorako Hitzarmenak (EPA): Bilakaera eta egungo egoera mintegia. Urriaren 22ko saioan Alessio Surianek (Paduako Unibertsitatea) parte hartu zuen; bigarren saioa azaroaren 26an izan zen, eta Anna Fernándezek (Kataluniako Setem) dinamizatu zuen. *Partnership for change* proiektuaren hirugarren eta azken urtea izan da 2010. urtea. Proiektu honetan, Europako beste lau GGKEekin batera (Erresuma Batuko RISC, Herbehereetako CMO, eta Italiako ADP eta CESTAS), Europar Batasunaren eta Afrikako, Karibeko eta Pazifikoko 76 herrialderen artean dauden elkarte ekonomikorako hitzarmenen (EPA, ingelesezko siglen arabera) inpak-tua aztertu da.

Garapenerako Hezkuntza eta Hiritartasun Globala ikastaroa. Mundubildu II proiektuaren barruan (Eusko Jaurlaritzak eta AECIDek finantzatzen dute), Garapenerako Hezkuntza eta Hiritartasun Globala on-line ikastaroa egin da. Prestakuntzazko jarduera da, hezkuntzako hainbat agenterentzat: irakasle, hezitzaile, unibertsitateko irakasle eta GGKEentzat.

Transnazionalak, Eragileak... zein garapenetakoak? Boliviako eta Guatemalako kasuen azterketa mintegia. Hegoak era aktiboan parte hartu du 2008az geroztik Guatemalarekin lankidetzan aritzeko euskal estrategian, eta horren esparruaren barruan egin zen mintegia Bilbon irailaren 28tik urriaren 1era bitartean, unibertsitateak eta gizarte-mugimenduek eztabaida zezaten transnazionalek Latinoamerikan zer esku-hartze mota eta inpaktu dituzten, oso desberdinak diren bi errealitate politiko kontuan hartuta, gaur egun Bolivian eta Guatemalan daudenak, hain zuzen ere. Jardunaldiok OMALein (Latinoamerikako Multinazionalen Behatokia) eta Paz con Dignidad elkartearekin batera antolatu ziren.

Hegoa Institutuko irakasleek parte hartutako beste unibertsitate irakaskuntza eta prestakuntza ikastaro batzuk

Masterra: Gobernantza eta Politika Ikasketak. UPV/EHUko Politika eta Administrazio Zientziak Saila. Irakasgaia: Empresas transnacionales, gobernanza y globalización.

Masterra: Gestión de los recursos humanos y empleo. UPV/EHUko Lan Harremanen Unibertsitate Eskola. Irakasgaia: Negociación Colectiva Transnacional.

Masterra: Enpresen Aholkularitza Juridikoa. Deustuko Unibertsitateko Zuzenbide Fakultatea. Bilbao. Irakasgaia: Deslocalizaciones.

Ikerkuntza-masterra: Relaciones Internacionales y Estudios Africanos (kalitate-aipamena). Politika Zientziak eta Nazioarteko Harremanak Saila. Madrilgo Unibertsitate Autonomoa.

Gratuondoko diploma: Sociedades africanas y desarrollo. Centre d'Estudis Africans(CEA) eta Pompeu Fabra Unibertsitatea, Bartzelona.

Masterra: Gestión de Organizaciones de Cooperación para el Desarrollo e Intervención Social. Oviedoko Unibertsitatea.

Masterra: Emakume eta Gizonen Berdintasunaren gaineko I. on-line Masterra. Zuzenbide Fakultatea-Donostia. UPV/EHU. Irakasgaiak: Presupuestos públicos con enfoque de género; políticas familiares; Economía feminista.

Masterra: I Máster on line Género y Desarrollo. Bartzelonako Unibertsitate Autonomoa (UAB). Irakasgaiak: Políticas Sociales para el Desarrollo de las Mujeres; Dimensiones económicas, sociales y políticas del desarrollo desde la perspectiva de género: *Efectos de la globalización en los trabajos de las mujeres.*

Magisterra: Género y Desarrollo. Nazioarteko Ikasketen Complutense Institutua (ICEI-UCM). Irakasgaia: Las bases sociales del desarrollo.

Master ofiziala: Ikasketa Feministak eta Genero-koak. UPV/EHU. Irakasgaiak: Población y Reproducción Social; Retos de la Globalización.

Unibertsitate-masterra: Integrazio Politikoa eta Batasun Ekonomikoa Europar Batasunean. Euskal Herriko Unibertsitatea. Irakasgaia: cooperación al desarrollo en la UE.

Unibertsitate-masterra: Sociedad Democrática, Estado y Derecho. UPV/EHU: Natalgo FALen (Brasil) eman zen masterra. Irakasgaia: Desafíos do desenvolvimento e cooperação internacional desde uma perspectiva legal.

Unibertsitate arteko masterra: Gestión de la Cooperación Internacional y de las ONG. Fundación Euro árabe de Altos Estudios fundazioak antolatua (Granadako Unibertsitatea). Irakasgaia: Cooperación al desarrollo en el África al Sur del Sahara.

Masterra: Cooperación al Desarrollo. Irakasgaia: Educación para el Desarrollo. Castellóko Unibertsitate Jaume I unibertsitatea.

Masterra: Gestión de proyectos de cooperación para el desarrollo. Bartzelonako Unibertsitatea.

Unibertsitate-masterra: Desarrollo y Cooperación Internacional. Granadako Unibertsitatea.

Unibertsitate-masterra: Desarrollo Local: Gestión de PYMES y Economía Social. Andaluziako Nazioarteko Unibertsitatea.

Unibertsitate-masterra: Ciencias Sociales Aplicadas a la Atención Sociosanitaria. Universitat de les Illes Balears unibertsitatea

Unibertsitate-masterra: Cuidados de Salud: Agentes de salud comunitaria en contextos de desarrollo. Cádizeko Unibertsitatea.

Unibertsitate-masterra: Políticas y Procesos de Desarrollo. Valentziako Unibertsitate Politeknikoa.

Especialista-ikastaroa: Universitario en Cooperación Internacional para el Desarrollo. Extremadurako Unibertsitatea.

Los enfoques sobre desarrollo: de la modernización al desarrollo humano. Giza garapenerako lankidetzeta eta teknologietarako sarrera-ikastaroa. Mugarik Gabeko Ingeniaritza (MGI). UPV/EHUko IIGET. Bilbao, 2010eko otsaila.

Marco conceptual del desarrollo y la cooperación /colaboración internacional para el desarrollo. Prestakuntza-programa La Colaboración Internacional para el Desarrollo. 1. modulua. INCOMEX. Habana. 2010eko apirila.

Bases conceptuales del Desarrollo Humano Local. MACEO enpresa. Holguín. Kuba. 2010eko apirila.

Introducción al desarrollo y la cooperación internacional. Garapenerako Lankidetzeta eta Hezkuntza ikastaroa. Garapenerako Lankidetzeta Bulegoa. Bilbao, 2010eko azaroa.

Lokalismoa, globalizazioa eta giza garapena. Globalizazio kapitalistatik kanpoko ikuspegi bat. Nafarroako Unibertsitate Publikoa. Udako Ikastaroak. X. Edizioa. Iruñea, 2010eko uztailaren 28a: Giza eskubideak, giza garapena eta hiritartasuna. Mundu bakarra, begiratu askotarikoak.

Desarrollo, igualdad de géneros y derechos de las mujeres: logros y aprendizajes a 15 años de Beijing. Mahai-ingurua. UIMPko Udako Ikastaroa, Santander, 2010eko abuztuaren 9a.

Nazioarteko mintegia: La nueva arquitectura de la cooperación internacional al desarrollo. Desafíos y perspectivas desde la dimensión territorial. Medellín, 2010eko irailaren 23a. Antioquiako Unibertsitatea.

Introducción a la cooperación al desarrollo. Gizarte Langintzako Unibertsitate Eskola. Ikastaroa. Gasteiz, 2010eko urriaren 5a.

Economía y desarrollo. Badajoz, Extremadurako Unibertsitatea. Curso especialista universitario en Cooperación Internacional para el Desarrollo, 2010eko urriaren 23a.

Hegoako irakasleek emandako hitzaldi eta tailerrak

Agenda del Buen Gobierno en la cooperación con África al Sur del Sáhara. Introducción a la realidad africana: más allá de la cooperación ikastaroa. Madrilgo Unibertsitate Autonomoko Grupo de Estudios Africanos deritzonak antolatua (GEA/UAM). 2010eko martxoa.

Desarrollo y Globalización. Introducción a la cooperación ikastaroa. Elkarhezitzen proiektua antolatua Mondragon Unibertsitateko Goi Eskola Politeknikoan. 2010eko martxoa.

Hitzaldia: *Cooperación. Una experiencia para conocer otras realidades.* 2010eko Kutxa Ikasgelak ikastaroa. Donostia, 2010eko maiatza.

Retos y desafíos de las ONGD en un mundo globalizado eztabaida-saioaren dinamizazioa eta moderazioa. Euskadiko GGKEen Koordinakundeak antolatua. Bilbao, 2010eko maiatza.

Hitzaldia: *Europar Batasuneko Nazioarteko Elkartasunaren joera berriei buruzko analisi kritikoa.* Nazioarteko elkarlanaren erronkak Erdialdeko Amerikan nazioarteko mintegia. Mugarik Gabek, CADEk eta HEGOAK antolatua. Bilbao, 2010eko urria.

Txostena: *¿Lex mercatoria o derechos humanos? Los sistemas de control de las empresas transnacionales.* Las empresas transnacionales en Centroamérica:

Responsabilidad Social Corporativa, derechos humanos y desarrollo biltzarra. San Salvador, 2010eko maiatza.

Txostena: *Empresas transnacionales y relaciones Laborales*. Las empresas transnacionales en Centroamérica: Responsabilidad Social Corporativa, derechos humanos y desarrollo biltzarra. San Salvador, 2010eko maiatza.

Txostena: *Un nuevo Derecho Corporativo Transnacional. El carácter feudal de los ordenamientos jurídicos globales*. II Taller de sinergias ambientales entre las aguas continentales y las marinas biltzarra. Buenos Aires, 2010eko martxo.

Txostena: *Las cláusulas sociales en los tratados de inversiones*. Herriarte. Bartzelona, 2010eko otsaila.

Txostena: *Más allá de la Responsabilidad Social Corporativa: legislación vinculante para los crímenes ambientales y económicos*. Rovira i Virgili Unibertsitatea, Tarragona. 2010eko otsaila.

Panela: *Grupo de Trabajo sobre Conflictos, Desarrollo y Cooperación Internacional*. "Gizarte eta Berrikuntza XXI. mendean" Soziologia eta Zientzia Politikoko VIII. Euskal Biltzarra, Bilbao, otsailaren 10etik 12ra.

Panela: *The role of regional and international actors in the conflict resolution process in Africa and Insights from the Horn of Africa, 7th Iberian Congress of African Studies biltzarrean*, Lisboako Unibertsitatea. Lisboako unibertsitatea, irailaren 9tik 11ra.

Txostena: *El nuevo constitucionalismo latinoamericano. Plurinacionalidad, pueblos indígenas y derechos humanos*. Bartzelonako Unibertsitatea. Institut de Drets Humans eta Observatori DESC (Drets Econòmics Socials i Culturals). Bartzelona. 2010eko otsaila.

Txostena: *Derechos de las Transnacionales vs Derechos Humanos*. Oviedoko Unibertsitatea. 2010eko urria.

Txostena: *Empresas Transnacionales y Acuerdos Marco Internacionales. Perspectivas para América Latina*. Congreso Convergencia Sindical movimientos sociales e integración Latinoamericana. Gaztela-Mantxako Unibertsitatea. Toledo. 2010eko urria.

Informe pericial sobre las propuestas de control normativo de las empresas transnacionales. Nazioarteko aditua Amicus Curiae gisa, Herrien Auzitegi Iraunkorraren amaiera-ekitaldian. Herrien Auzitegi Iraunkorraren eztabaida-saioa. Madril, 2010eko maiatza.

Desarrollo y diversidad cultural: conceptos y medidas del Sumak Kawsay. Cursos d'Estiu. Universitat d'Alacant. 2010eko uztaila.

O debate sobre a eficacia da axuda e as suas implicacions para a cooperación española ao desenvolvemento. Universidade de Veran. Santiago (Galizia), 2010eko uztaila.

Contraluces en la financiación internacional del desarrollo. Valladolideko Unibertsitateko Hedapen eta Kultura Arloa. 2010eko urria.

La cooperación al desarrollo y la aportación de la universidad. Extremadurako Unibertsitatea. 2010eko azaroa.

Empleo y perspectiva de género. Jornadas sobre Empleo y territorio jardunaldiak. Granadako Diputazioa. 2010eko otsaila.

Tiene sexo la economía. XIII Curso de primavera sobre Economía, feminismo y crisis: diagnóstico y alternativas ikastaroa. La Lagunako Unibertsitatea eta Instituto Canario de Igualdad. 2010eko maiatza.

Mercado laboral, desigualdades de género y crisis. XIII Curso de primavera sobre Economía, feminismo y crisis: diagnóstico y alternativas ikastaroa. La Lagunako Unibertsitatea eta Instituto Canario de Igualdad. 2010eko maiatza.

Tiempo de crisis, tiempo de mujeres. III Jornadas de política local des de la igualtat jardunaldiak. Consell de Mallorca. 2010eko urria.

Las dimensiones de género en la crisis económica. Mugarik Gabeko Ekonomistak. 2010eko martxo.

Ikastaroa: *Hegoaldeko herrialdeen errealitatea*. Setemek antolatua. Garapenerako Hezkuntza modulua. Gasteiz, 2010eko otsaila.

Educación para el Desarrollo. Garapen Lankidetzarako GKEen Koordinakundea. 2010eko urria.

Genero Perspektiba Garapenerako Lankidetzan I. Mugarik Gabe-Nafarroak antolatua. Nafarroako Unibertsitate Publikoa, 2010eko azaroa.

Leonekinen prestakuntza-ikastaroa. Globalizazioa eta Garapena. Bilbao. 2010eko urtarrila.

Iparralde-Hegoalde ikastaroa. Globalizazioa eta Grapena. Elizbarrutiko Misioak, Caritas eta Elizbarrutiko Teologi eta Pastoral Institutua. Bilbao. 2010eko urria.

Ikastaroa: *17 Curso de introducción a la cooperación. La globalización económica.* Mugarik Gabeko Ingeniaritza. Bilbao. 2010eko azaroa.

Ikastaroa: *Beste mundu batzuk ezagutzea. Munduko mapa berria.* Durangaldeko Esperientzia Institutua. 2010eko urria.

Berariazko 8 ikastaro saharar errefuxiatuen kanpamenduetan uilaitako langileentzat (emakumeak, gehienak), administrazio publikoko pertsonalari buruzko legearen, informatikaren eta proiektu-kudeaketaren inguruan. 2010eko urtarriletik abendura.

Empleo y perspectiva de género en Jornadas sobre Empleo y territorio. Granadako Diputazioa. 2010eko otsaila.

Tiene sexo la economía. XIII Curso de primavera sobre Economía, feminismo y crisis: diagnóstico y alternativas. La Lagunako Unibertsitatea eta Instituto Canario de Igualdad. 2010eko maiatza.

Mercado laboral, desigualdades de género y crisis. XIII Curso de primavera sobre Economía, feminismo y crisis: diagnóstico y alternativas. La Lagunako Unibertsitatea eta Instituto Canario de Igualdad. 2010eko maiatza.

Tiempo de crisis, tiempo de mujeres. III Jornadas de política local des de la igualtat, Consell de Mallorca. 2010eko urria.

Las dimensiones de género en la crisis económica. Mugarik Gabeko Ekonomistak. 2010eko martxo.

Claves del poder de las multinacionales en las nuevas realidades latinoamericanas: Bolivia, Guatemala y Honduras. OMAlek eta Paz con Dignidad izenekoak antolatua, Hegoaren laguntzarekin. UPV/EHUko Esperientzia Gelak. Bilbao, 2010eko azaroaren 15etik 18ra.

Desarrollo y cooperación internacional: enfoques, instrumentos y políticas. OSALDE. Bilbao, 2010eko martxo.

Desarrollo Humano local: una estrategia para la cooperación descentralizada. EUDEL/Euskal Fondoak. Prestakuntza-jardunaldia. Bilbao, 2010eko urtarrilaren 14a.

Hitzaldia: *Solidaridad creativa para una sociedad global más justa.* Alacanteko Unibertsitatea. Lankidetzari eta tokiko garapenari buruzko diplomarako ikastaroaren amaiera. 2010eko otsailaren 25a.

Del desarrollo económico al desarrollo humano. Mugarik Gabeko Ingeniaritza. Introducción a la Cooperación ikastaroa. Bilbao, 2010eko otsailaren 26a.

Hitzaldia: *Solidaridad y globalización: qué cooperación al desarrollo para una sociedad global más justa.* Elkar Ekintza Bilbao, 2010eko maiatzaren 12a.

El desarrollo humano local y la economía solidaria. HUHEZI, Eskoriatza, 2010eko maiatzaren 13a.

Desarrollo local en contextos multiculturales y su relación con el sistema de consejos de desarrollo guatemaltecos y el papel de la cooperación internacional. Tokiko eta landa-eremuko garapenerako prestakuntza-jardunaldia. Guatemala, 2010eko uztailaren 19a.

Las exigencias del nuevo escenario del desarrollo: incertidumbre y cambios profundos. Capacidades personales y colectivas. Fondo Andaluz de Municipios para la Solidaridad Internacional (FAMSI), Jaén, 2010eko azaroaren 4a.

Nuevas Visiones del Desarrollo: Desarrollo Humano. Mugarik Gabeko Ingeniaritza. Introducción a la Cooperación ikastaroa. Bilbao, 2010eko azaroaren 19a.

Ikerketa jarduerak

Hegoaren plan estrategikoari jarraituz, ikerketako 5 ildo eta talde iraunkor ezarri dira. Honako hauek dira: Tokiko Giza Garapena; Gatatzak, Bakea eta Giza Eskubideak; Lankidetzaren Politiken Analisia; Gizarte Mugimenduak; Transnazionalak eta Garapena. Era berean, bi ildo berri sortzeko –ekologia eta feminismoa– beharra agertu da, 2011-2014 aldian garatuko direnak. 2010ean abian izan diren 5 ildoen helburuen eta oinarritzko egituraren berri emango dugu laburki.

Ikerketa taldeak

Ikerketa ildoak: Tokiko giza garapena

2010. urtean ildo honen lanari dagozkion zenbait ekimen egin dira. Aipagarrienetakoa ART programaren barruko jarduera guztiak gauzatu izana da, mintegiak, argitalpenak eta webgunea elikatzea, funtsean.

Lerro honi atxikitako ikerketako beste bat izan da euskal lankidetzaren bilakaeraren 10 urteei buruzko azterlana, lau herrialde aintzat harturik (Peru, Guatemala, Ekuador eta Sahara), haiek direlarik euskal lankidetzak (Eusko Jaurlaritza eta hiru foru-aldundiak) lehenetsua emanikoak.

2010. urtean taxutu zen plangintza estrategiko orokorraren barruan, ildo honetarako lau urteko lan-horizontea ezarri da, eta oinarrian Tokiko Giza Garapenaren (TGG) ikuspuntua edukiz hornitzeko bidetik jarraituko da, hau da, giza garapen iraunkorraren edukiak tokiko esparruan aplikatzen, nagusi den eredu globalizatzailearen aurrean bestelako erantzun batzuk proposatu ahal izateko eta prozesu zehatzak bideratu ahal izateko.

Batetik, esparru teoriko bat zehazten ari da, analisi-kategoriak proposatzeko, haiekin Tokiko Giza Garapena aztertzeko; esan nahi baita, TGG osatzen duten prozesuak barne hartzen dituen prozesu bat zehazten ari dela. Bigarren ikerketa-eremu bat TGGaren helburuak erdiesteko, ekonomia-antolaketa aldetik lagungarriak izan daitezkeen aukerak aztertzea da. Bereziki, TGGaren eraikuntzari begira, ekonomia so-

zial eta solidariozko modu berriek dituzten ahalmenak eta potentzialtasunak aztertzen dira.

Ikerketa-taldea: Alfonso Dubois, Luis Guridi, Yolanda Jubeto, Eduardo Bidaurrezaga, Jokin Alberdi, Unai Villaba, Gloria Guzman, Yenifer García, Alicia López de Munain, Marisa Lamas, Carlos Puig, Michel Sabalza, Maite Fernández-Villa, Gonzalo Fernández.

Gatatzak, garapena eta bakea

Ildo honen edukiek gatatzaren, bakearen eta segurtasunaren, batetik, eta garapenaren, bestetik, arteko lotura teoriko eta praktikoa barne hartzen dute.

Zehatzago esanda, aurten "gerrako eta ingurumeneko gatatzaren alderdi psikosozial, komunitario eta generozkoaren gaineko ikerketa: giza eskubideak, nazioarteko laguntza, eta bakearen eraikuntza" deritzon proiektua bukatu da. Era berean, harremanak estutu dira Núcleo de Estudios de Paz (Coimbrako Unibertsitatea) eta Grupo de Estudios Africanos (Madrilgo Unibertsitate Autonomoa) direlakoekin.

Ildorako asmoa da bai ikerketarako bai prestakuntzarako eremutat sendotzea, eta, horretarako, helburu jakin batzuk ezarri dira: egiten ari diren bi tesiak laster amaituta edukitzea eta beste batzuk abian jar daitezkeen sustatzea, arloko ikertzaileak prestatzen laguntze aldera; erreferentziazko argitalpenak gehitzea, batez ere kanpo-ebaluatzaileak dituzten aldizkarietan, deialdi berrietan funtsak eta bekak lortzeko aukerak horrela emendatuta; NEParekin, GEArekin zein beste

herrialde batzuetako zenbait ikerketa-zentrokekin batera ikerketa-proiektuak egiteko aukera aztertzea, EADIren esparruan ezarritako harremanak erabiliz, esaterako; azkenik, Gatazkei, Bakeari eta Garapenari buruzko Mintegi Iraunkorra ezartzea, prestakuntzarako eta eztabaidarako gune gisa, irekia gure inguruko ikertzaileentzat.

Honako hauek daude ildo honetan lan egiten duen UPV/EHUK onartutako lan-taldean: Karlos Pérez de Armiño (IN), Irantzu Mendia Azkue, Iker Zirion, María López Belloso. Ikerketa-ildoaren barruko zenbait proiektutan parte hartzen dutenak: Carlos Martín Beristain, Gloria Guzmán Orellana.

Lankidetzaren politiken analisia

Eusko Jaurlaritzak onartuta, ildo honetan lan egiten duen ikerketa-taldeak lankidetzaren politika publikotzat hartzen duen ikuspuntu bat du abiapuntutzat; hain zuzen ere, gutxi ikertu den alderdi bat da hori. Saio bat da proiektu eta programa zehatzak kontuan hartuz egiten den azterketa ohikoena gainditzeko, eta estrategien analisian lankidetzari loturiko hainbat ikuspegitatik egiteko, horien artean garapenerako finantzaketa, GGKEak, genero-ikuspegia edo iraunkortasuna daudelarik.

Lana hasi zen kezka sortu zuelako gure inguruan (EAE) lankidetzaren deszentralizatuko politikei buruz egindako funtsezko azterketen urritasunak, eta, geroago, lankidetzako beste arlo eta eremu batzuetara hedatuz joan da. Lan horrek, 2010. urtean, euskal lankidetzaren deszentralizatuaren 20 urteren analisiari heldu dio, batik bat, bai eta autonomia-erkidegoen lankidetzaren konparaziozko analisiari ere. Horren ondorioz, zenbait txosten aurkeztu dira eta ikerketaren aurrerapen batzuk argitaratu dira, dagoeneko txosten honetan jasotakoak.

Ondorengoak daude taldean: Koldo Unceta (IN), Iraixe Amiano, Jorge Gutiérrez, Irati Labaien, Eduardo Malagón, María José Martínez, Michel Sabalza, Unai Villena eta Idoie Zabala.

Transnazionalak eta garapena

Ildo hau sendotzeko aldian dago orain, eta multinazionalak, inpaktuei eta garapenari loturiko arloak ikertzeko da. Beste ikerketa-zentro eta gizarte-mugimendu batzuekiko harremana funtsezkoa izan da ikerketen eremua zabaltzeko, Latinoamerikan batik bat. Multinazionalen behatokia (OMAL) eta Enlazando Alternativas deritzon sarea nabarmentzen dira.

2010. urtean, aurrera egin zen euskal sindikalismoaren jardueraren transnazionalari buruzko ikerketa batean. Ikerketa horren abiapuntuko hipotesia da, Euskal Autonomia Erkidegoko lan-harremanen orekarako, beharrezkoa dela harreman horien eremu globala egokitzea eta berriz zehaztea. Ikerketa-proiektuaren xedea da arauetarako proposamenak nahiz arlo sozial eta sindikalean esku hartzeko nazioarteko ekimenak taxutzea EAEko sindikatuentzat, Latinoamerikari dagokionez; zehazki, Nikaraguari, Boliviari eta Kolonbiari dagokienez. Hiru errealitate desberdin horiek, hain zuzen ere, badituzte lotura sozial, sindikal eta instituzional handiak, nazioarteko elkartasunaren eta garapenerako lankidetzaren aldetik, gure herriarekin.

Nabarmendu behar da, halaber, Herrien Auzitegi Iraunkorrek (HAI) Madrilan 2010ean egin zuen saioan parte hartu izana: "Europar Batasuna eta enpresa transnazionalak Latinoamerikan: politika, tresna eta eragile konplizeak herrien eskubideak urratzen". Guztira, 27 multinazional epaitu zituzten, eta auzitegiak oinarritzeko eskubideen etengabeko urraketak egiaztatu zituen, permisibitatea, legezotasunik eza eta zigorgabetasuna nagusi ziren erregimen batean, multinazional horien jokabideari zegokionez. Ikerketa-taldeak salaketan eta arautzeko proposamenetan parte hartu zuen.

Ikerketa taldea: Mikel de La Fuente Lavin (IN), Juan Hernández Zubizarreta, Koldo Irurzun, María Luz de la Cal, Andrea de Vicente.

Gizarte mugimenduak

Ildo hau sendotzeko aldian dago, eta haren abiapuntua da, egungo testuinguruan, gizarte-mugimenduak gizartearen eraldaketarako eta giza garapenerako

subjektu estrategikoak direla, hiru zentzutan: lehenik, prozesu demokratikoak indartzeko duten garrantziagatik (erakunde horietan biltzen da, gaur egun, parte-hartze sozial aktiboena, horixe delarik ordezkartzazko esparruak gainditu nahi duen demokrazia orok bete beharreko betekizun bat); bigarrenik, era sistemikoan eta epe luzera zehazturiko indar-ideiak, proposamenak eta aldaketarako hautabideak izateagatik; hirugarrenik, aliantzak eratzeke duten gaitasunagatik, tokiko eta herrialdeko eremuetan ez ezik, eskualdekoan eta globalean ere bai, eta horrek nazioarteko eragileen izaera –gero eta onartuagoa, gainera– ematen die.

Horregatik, ikerketa-ildo horren helburua da gizarte-mugimenduak nahiz haiekin batera sakonago ikertzea: haien askotarikotasuna; analisiak egiteko, ekiteko eta mobilizatzeko gaitasuna; eragile horien bidez gizartean eta politikan eragina izateko estrategiak bilatzea; lankidetzarako bestelako aukerak eratzen dituzten modua; nazioartean sortzen dituzten aliantzak eta sareak, eta abar.

2010. urtean, abiatzeko, ikerketa-proiektu bat taxutu zen eta ikerketa-talde bat eratu zen. Hain zuzen ere, talde hori irakasle eta ikertzaileekin, Hegoako hainbat arlotako pertsonekin eta gizarte-mugimenduetako pertsona batzuekin eratu zen, Lankidetzarako Agenda Alternatibo bat atontzen aurrera egiteko, agenda horretan gizarte-mugimendu emantzipatzaileek era aktiboan parte har dezaten.

Ikerketa-taldea: Yolanda Jubeto eta Juan Hernández (IN), Pedro Ibarra Güell, Zesar Martínez, Unai Villalba, Itziar Hernández, Sarah de Roure, Janaina Strunzak, Adalberto García, Pilar Jurado, Beatriz Casado, Amaia del Río, Marisa Sanz, Almudena Sainz, Iker Zirion, Iván Molina, Gonzalo Fernández.

Doktoretza Tesiak

Defendaturiko doktoretza tesiak

Rodrigo MOGROVIEJO: *Motivaciones, fundamentos e impacto de la cooperación internacional dirigida al sector educativo en Bolivia, y su relación en la lucha contra la pobreza*. Zuzendaria: Karlos Pérez de Armiño.

Matrikulaturiko doktoretza tesiak

Paulina Constanza CELIS MAAG: *Sistemas electorales y desarrollo humano, análisis de Europa y América Latina*. Zuzendaria: Imanol Zubero.

Daniel FREIHERR VON FREYBERG: *Las ONGD en Bolivia: factores exógenos que condicionan su desarrollo*. Zuzendaria: Xabier Aierdi.

Adriana RODRIGUEZ SALAZAR: *El sumak kawsay o buen vivir como alternativa del posdesarrollo, desde la cosmovisión de los pueblos ancestrales andinos. Análisis del concepto y estudio de aplicación práctica casos de Ecuador y Bolivia*. Zuzendaria: Koldo Unceta.

Sayda Magaly ARRAYÁN BONETT: *La mujer en los procesos de desarrollo local participativo en Centroamérica: Análisis desde los proyectos de cooperación al desarrollo financiados por el país vasco en Nicaragua, Guatemala y el Salvador*. Zuzendaria: Mertxe Larrañaga.

Ikerketa sareak

Urte honetan, Hegoak Estatuko eta nazioarteko hainbat ikerketa saretan parte hartzen jarraitu du. Coimbrako Unibertsitateko Estudios de Paz (NEP) taldearekin eta Madrilgo Unibertsitate Autonomoko Ikasketak Afrikarren Taldearekin (GEA) batera, giza segurtasuna, bakea eta gatazkak aztertzen dituen ikerketa sare batean parte hartzen ari da Hegoa. Sare horrek Eusko Jaurlaritzaren babesu jaso du, hasieran, 2006an, eta, geroago, etenik gabe, 2008tik.

Era berean, Bakearen aldeko Ikerkuntzaren Espainiako Elkartean (AIPAZ) ere hartzen du parte Hegoak. Elkar-

te hori 1997an sortu zen, bakea eta gatazkak jakintza-arlo anitzeko ikuspegitik aztertze asmoz. AIPA-Zen batzarra 2010eko urriaren 7an eta 8an egin zen Madrilan, *Gai zahar eta berriak bakearen aldeko ikerkuntzan* gaiaren inguruan hausnartzeko.

Nazioarteko batzorde eta ordezkarietako parte hartzea

Europako Ekonomia eta Gizarte Lantaldea. Enpleguei, Gizarte Gaiei eta Herritarrei buruzko Atal Especializatua. SOC350 irizpena. Emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako lan-planaren gaineko tarteko txostena. Mª José Martínez. Data: 2009/06/01 - 2010/03/17.

Alianza latinoamericana de Estudios críticos sobre Desarrollo. Batzorde Antolatzaileko kidea: Koldo Unceta.

Sociedad de Economía Mundial. Zuzendaritza Batzordeko kidea: Koldo Unceta.

Universitat de les Illes Balears unibertsitateko *Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat* bildumako Zuzendaritza Batzordeko kidea. Koldo Unceta.

Revista de Economía Mundial aldizkariko Argitalpen Batzordeko eta Erredakzio Batzordeko kidea. Koldo Unceta.

Revista Iberoamericana de Estudios de Desarrollo aldizkariko Argitalpen Batzordeko kidea. Koldo Unceta.

Argitalpenak

Liburuak, lan koadernoak

ALBERDI, JOKIN: *El futuro de la cooperación autonómica al desarrollo. Estudio del marco jurídico político de la cooperación pública vasca*. Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea (HAEE), (2010) 1.-306. or.

BIDAURRATZAGA, EDUARDO: *Integrazio ekonomiko-rako ekimenak: garapenerako tresnak?*, in *Ekonomia globala: gizarte globalerako oinarri berriak* (liburua; editorea, Mikel Zurbano). Udako Euskal Unibertsitatea, Bilbao, 2010. Or.: 229-262.

DUBOIS, ALFONSO: *Globalizazioaren dimentsio soziala*. Kapituluak. Or.: 263-298, in Zurbano, Mikel: *Ekonomia globala. Gizarte globalerako oinarri berriak* (liburua), Bilbao. Argitaldaria: Udako Euskal Unibertsitatea.

ELIZONDO, LUIS: *Microempresas en el Sáhara: refugio y desarrollo*, Hegoa 2010.

FERNÁNDEZ-VILLA, MAITE: *Cooperación al desarrollo y ayuda humanitaria en el Sáhara: capacitación técnica para el desarrollo en el refugio*. Hegoa 2010.

HERNANDEZ ZUBIZARRETA, JUAN: *La armadura del capitalismo* (Alejandro Teitelbaum). Liburuaren hitzaurrea. Icaria Editorial, 11.-15. or.

HERNÁNDEZ ZUBIZARRETA, JUAN: *La feudalización del Derecho Corporativo transnacional. La nueva Lex Mercatoria en Bolivia*, in *Las multinacionales en Bolivia. De la desnacionalización al proceso de cambio* (liburua). Liburu-kapitulua: Hasierako orrialdea: 37 Amaierako orrialdea: 64. Argitaratze-tokia: Cochabamba. Bolivia. Argitaldaria: Centro de Documentación e Investigaciones de Bolivia. Argitaratze-urtea: 2010. Icaria aldizkarian ere argitaraturiko kapituluak, 43.-74. orrialdeak, Bartzelona 2010.

JUBETO RUIZ, YOLANDA eta ARRESKURRINAGA, EFRÉN: *Garapen bideko ekonomiak*. Liburuko kapituluak: *Ekonomia globala: gizarte globalerako oinarri berriak*. Editorea, Mikel Zurbano, UPV/EHU, Bilbao.

MARTINEZ HERRERO, MARIA JOSÉ; ZABALA ERRAZTI, IDOYE: *Economic Crisis, Gender Repercussions and Official Development Aid*; in Koldo Unceta eta Amaia Arrinda (ed.) *Development Cooperation: Facing the*

Challenges of Global Change. Argitaldaria: Center for Basque Studies. Current Research Series, 3. zk. University of Reno, Nevada; 75.-92. or.

MENDIA AZKUE, IRANTZU: *Género, rehabilitación posbélica y construcción de la paz. Aspectos teóricos y aproximación a la experiencia en El Salvador*, HEGOA (UPV/EHU).

PÉREZ DE ARMIÑO, KARLOS eta ZIRIÓN, IKER: *La acción humanitaria como instrumento para la construcción de la paz. Herramientas, potencialidades y críticas*, Hegoaren Lan Koadernoak, 51. zk., UPV-EHU, Bilbao.

PÉREZ DE ARMIÑO, KARLOS eta MENDIA AZKUE, IRANTZU: "New dimensions in Humanitarian Action: Conflict-sensitive and Gender-focused Aid", in Koldo Unceta eta Amaia Arrinda (editoreak), *Development Cooperation. Facing the Challenges of Global Change*, Center for Basque Studies, Current Research Series, 3. zk., University of Nevada, Reno.

PÉREZ DE ARMIÑO, KARLOS: *El fracaso de la lucha contra el hambre: un problema de gobernanza global*, in Alfonso Guerra, José Félix Tezanos y Sergio Tezanos Vázquez (eds.), *La lucha contra el hambre y la pobreza. VIII Encuentro Salamanca*, Editorial Sistema, Madril, 143-174. or.

ZABALA ERRAZTI, IDOYE; MARTINEZ HERRERO, MARIA JOSÉ; LUXAN SERRANO, MARTA (2010): *Conciliation and Participation: Capacities that Affect Women's Well-being and Quality of Life*, in Mari Luz Esteban eta Mila Amurrio (ed.) *Feminist Challenges in the Social Sciences. Gender Studies in the Basque Country*. Argitaldaria: Center for Basque Studies. Current Research Series, 3. zk., University of Reno, Nevada; 175.-189. or.

Artikuluak eta ikerketak

Alberdi, Jokin: *Ayudando o perjudicando a África: las relaciones de la Unión europea, España y el País Vasco con el continente*. Hermes, 34. zk., Bilbao, Sabino Arana Fundazioa, (2010), 12.-19. or.

Alberdi, Jokin: *Lo común: la diversidad y la interculturalidad en la vida cotidiana*. Haque, A. eta Oiangu-ren, M. (ed.): *Historias de vida, lugares simbólicos y reconstrucción de identidades en las construcción de paz*. Gernika Sarea/Gernika Gogoratuz, 17. dokumentua; (2010), 25.-34. or.

Alberdi, Jokin: *Pluralismo jurídico y justicia comunitaria en los estados periféricos en transición. Aproximaciones teóricas y panorama general*. Hika, 220. zk.; (2010), 34.-35. or.

Alberdi, Jokin: *The role of local and regional authorities in european community development aid policy: beyond decentralised aid*. Hoebink, P. (ed.): *European development cooperation: in between the local and the global*. Amsterdam University Press, (2010), 291.-319. or.

Allum, Liz; Lowe, Barbara; Madeira, Bente; Richard, Dave; Robinson, Louise (2010): *¿Por qué África es tan pobre y Europa tan rica?*. RISC, Erresuma Batua. Argitaratze-urtea: 2010.

Astola, Jasone eta Mertxe Larrañaga: *Higher learning and equality politics at the University of the basque country*, in Esteban, M^aLuz eta Amurrio, Mila (koord.): *Feminist challenges in the social sciences. Gender studies in the Basque Country*, Argit.: Center For Basque Studies University Of Nevada eta UPV/EHU 2010.

Bidaurratzaga, Eduardo: *¿Hacia dónde va África? algunas reflexiones sobre el pasado reciente y las perspectivas futuras del continente*. Hermes: pentsamendu eta historia aldizkaria. Zenbakia: 34. zk. Hasierako orrialdea: 4 Amaierako orrialdea: 9.

Bidaurratzaga, Eduardo; Pérez de Mendiguren, Juan Carlos eta Guridi, Luis: *Cooperation between the EU and Sub-Saharan Africa: a development proposal based on open regionalism and economic partnership agreements*. Current research. University of Nevada, Reno. Zenbakia: 3. zk. Hasierako orrialdea: 187 Amaierako orrialdea: 2005. Argitaratze-urtea: 2010.

Clementi, Marta; Basile, Luca Francesco; D Agostino, Elisabetta (Koord) (2010): *Des-Acuerdos de libre co-*

mercio ¿Será cierto que el mercado genera desarrollo? Amici dei Populi, Bologna, Italia.

De Ridder, Harry; Steenbee, Marij (2010): *Comerciar con Europa ¿Es bueno o malo para los países en desarrollo?* Centrum voor Mondiaal Onderwijs. Nijmegen -Herbehereak.

Del Río Martínez, Amaia; Lleó Fernández, Rocío (koord.): *Género en la Educación para el Desarrollo. Abriendo la mirada a la Interculturalidad, Pueblos indígenas, Soberanía alimentaria y Educación para la paz*, Hegoa eta Acsur- Las Segovias, Bilbao.

Dubois, Alfonso: *Pensar un futuro para la sociedad global desde la solidaridad creativa*. Revista Internacional de Estudios Vascos. Eusko Ikaskuntza, 2010eko lib., 7. zk., 59.-95. or.

Guzmán, Gloria eta Mendia, Irantzu: *Tribunal de conciencia. Las mujeres guatemaltecas abriendo caminos para la verdad y la justicia*, in *Esbozos*, Revista de Filosofía Política y Ayuda al Desarrollo, 4. zk., Red de Investigación y Observatorio de la Solidaridad (RIOS), urria.

Jubeto Ruiz, Yolanda eta O hagan, Ángela: *Budgeting. Proposal to the European Union Institutions on the Added value of introducing gender-based analysis*. Txosten teknikoa, Berdintasun Ministerioa, Madril.

Hernández, Juan eta De la Fuente, Mikel: *International Labor Law, International Business, and development Cooperation: The international Labour Organization and Social Clauses*. Center for Basque Studies Current Research Series, 3. zk. 145.-165. or. Reno, Nevada. 2010eko abendua.

Hernández, Juan eta Ramiro, Pedro: *Seguridad jurídica ¿para quién?*, Pueblos aldizkaria, 43. zk. 33.-38. or.

Hernández, Juan: *Empresas transnacionales en América Latina: ¿Hacia un nuevo modelo de desarrollo?*, Viento Sur aldizkaria, 112. zk. 15.-22. or.

Larrañaga, Mertxe: *Berdintasuna, mitoa ote? Ezberdintasun ekonomikoen analisisa* en Astola, Jasone

(koord.): *Berdintasuna eta jurisdikzioa. Diziplinarteko II. jardunaldia*, UPV/EHU, 2010.

Larrañaga, Mertxe: *Mujeres, crisis y objetivos de desarrollo del milenio*, in *Los ODM ante el reto de la igualdad de genero*, Pau Y Solidaritat fundazioa, 2010.

Larrañaga, Mertxe: *Nazioarteko moneta eta finantza harremanak*, in Zurbano, Mikel (koord.): *Ekonomia globala. Gizarte globalerako oinarri berriak*, UEU, 2010.

Larrañaga, Mertxe: *Tiempos de crisis, tiempos de ajustes, tiempos de mujeres*, in *Trasversales*, 19. zk, Madril, 2010.

Mendia, Irantzu: *Mujeres en situaciones de conflicto*, in *ZZEE: Reivindicaciones feministas para una ciudadanía transformadora*, HEGOA/ACSUR, Bilbao/Madril.

Pérez de Armiño, Karlos eta Mendia, Irantzu (2010), *New Dimensions in Humanitarian Action: Conflict-sensitive and Gender-focused Aid*, in *Current Research Series, 3. lib.* (Monografikoa: Development Cooperation: Facing the Challenges of Global Change), Nevada University, Reno (Nevada, AEB), 93.-108. or.

Zabala Errazti, Idoye: *Estrategias alternativas en los debates sobre género y desarrollo*, in *Revista de Economía Crítica*, 9. zk, 2010eko lehen seiñilekoa, 75.-89. or.

Biltzarretako txostenak eta komunikazioak

ALBERDI, JOKIN: *La gobernanza democrática y la protección de los derechos humanos en la Asociación UE-África*. VII Congreso de Estudios Africanos do Mundo Ibérico. Lisboa.

ALBERDI, JOKIN: *Relaciones intergubernamentales y constitucionalismo multinivel: La participación estatal y autonómica en la política comunitaria de cooperación al Desarrollo*. VIII Congreso de Asociación de Constitucionalistas de España. Derecho Constitucional Europeo.

BIDAURRATZAGA, EDUARDO: *¿Hacia el desarrollo humano en Africa desde los ODMs?: principales logros, limitaciones y retos en el ámbito de la salud*. "Ciea7. 50 anos das independências africanas: desafios para a modernidade" biltzarra. Lisboa. 2010eko iraila.

BIDAURRATZAGA, EDUARDO: *Las nuevas relaciones UE-África Subsahariana en la era post-Lomé: la controversia sobre los potenciales efectos de los epas para el desarrollo de la region*. II Congreso Internacional África-Occidente. Huelva. 2010eko urria.

BIDAURRATZAGA, EDUARDO: *Políticas sanitarias y de lucha contra el vih/sida en Mozambique: aportaciones, limitaciones y retos de los actores locales y extranjeros*. VIII. Euskal Soziologia eta Zientzia Politikoaren Kongresua. Bilbao. 2010eko otsaila.

LARRAÑAGA, MERTXE eta M^a LUZ DE LA CAL: *Modelos de actividad laboral de las mujeres en la UE-27*, in Espainiako Soziologia Federazioaren X. Biltzarra. Iruña. 2010eko utaila.

LARRAÑAGA, MERTXE eta YOLANDA JUBETO: *Repensando la crisis desde un enfoque de género*, in XII Jornadas de Economía Crítica. Zaragoza. 2010eko otsaila.

LARRAÑAGA, MERTXE: *Berdintasuna lanean, mitoa ote?*, in Euskaraz ere ikertzen da Euskal herriko Unibertsitatean. Bilbao. 2010eko martxoa.

PÉREZ DE ARMIÑO, KARLOS eta ZIRIÓN, IKER: *La ayuda internacional 'sensible al conflicto': Análisis crítico de los enfoques y de las herramientas*. "VIII. Euskal Soziologia eta Zientzia Politikoaren Kongresua 'Gizarte eta Berrikuntza XXI. mendean'" biltzarreko komunikazioa. Bilbao. 2010eko otsailaren 10etik 12ra.

MENDIA, IRANTZU: *Las mujeres ante el conflicto y la paz. Temas para el debate*, txostena, "Feminismoak garapenerako agendan" topaketa, HEGOA (UPV/EHU). Bilbao. Maiatzaren 27tik 28ra.

PÉREZ DE ARMIÑO, KARLOS eta ZIRIÓN, IKER: *La implementación de la ayuda internacional "sensible al*

conflicto" en el África Subsahariana. Análisis y críticas. 7th Iberian Congress of African Studies, Lisboa. Lisboako Unibertsitatea, 2010eko irailaren 11.

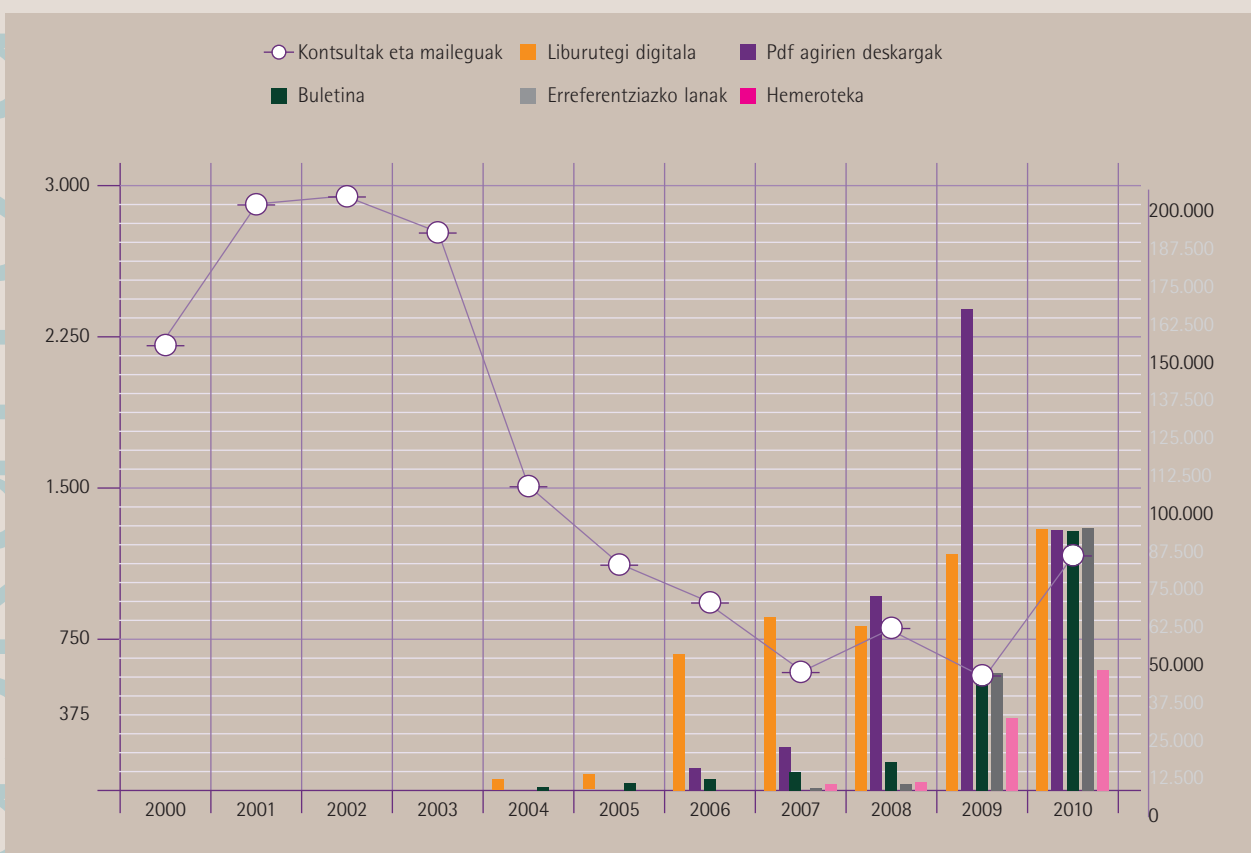
ZABALO, PATXI: *América Latina ante las demandas inversor-estado. XII Reunión de Economía Mundial. Santiago (Galizia), 2010eko maiatzaren 26tik 28ra.*

Irakaskuntzarako

eta ikerketarako baliabideak

Gaur egun, Dokumentazio Zentroak 18.500 erregistro baino gehiago dauzka bere Liburutegi Digitalean. Hori da, hain zuzen ere, Hegoak 1998az geroztik bilduriko ondarea, eta han daude jasota garapenari eta lankidetzari buruzko egun arteko eztabaida nagusiak. Ondare hori egon eta erabiltzeari esker, Institutuko irakasle eta ikertzaileek zein gizarte-agenteei eta jendeak, oro har, aurrera egin ahal izan dute garapenerako lankidetzaren lan eta politikan Euskal Herrian.

Dokumentazio Zentralaren zerbitzuek azken hamarkadan izan duten bilakaera bat dator zentroa informazioaren eta komunikazioaren teknologietara aldatzearekin eta haiei egokitzearekin. 2010. urtean, nabarmentzekoa da Liburutegi Digitaleko irakurgaiak *on line* banatu izana, 186.757 pdf agiri deskargaturik, eta 86.632 pertsonaren bisitak jasorik, Google-n araber.

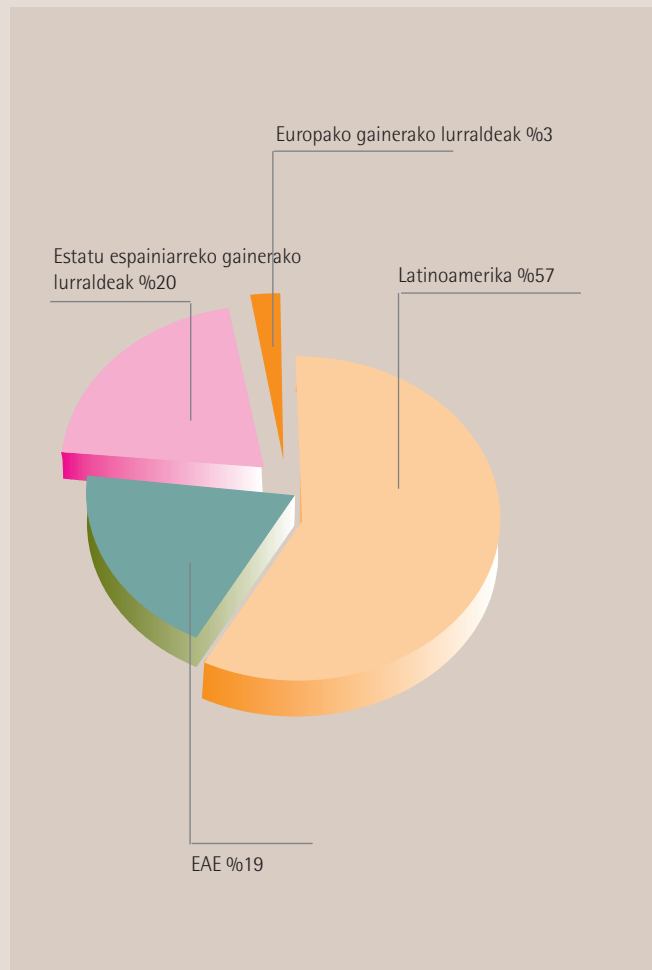

- Kontsultak eta maileguak: 2000 (2.200); 2001 (2.900); 2002 (2.950); 2003 (2.780); 2004 (1.503); 2005 (1.014); 2006 (972); 2007 (686); 2008 (780); 2009 (553); 2010 (1.175)
- Liburutegi Digitala (pertsonak, Googleren arabera): 2004 (3.003); 2005 (10.646); 2006 (46.952); 2007 (56.837); 2008 (53.532); 2009 (77.378); 2010 (86.632)
- Pdf agirien deskargak: 2006 (6.905); 2007 (15.905); 2008 (64.095); 2009 (160.434); 2010 (186.757)
- Buletina (pertsonak, Googleren arabera): 2004 (400); 2005 (450); 2006 (500); 2007 (6.500); 2008 (9.500); 2009 (37.836); 2010 (25.656)
- Erreferentziako lanak (pertsonak, Googleren arabera): 2007 (1.100); 2008 (1.300); 2009 (12.173); 2010 (11.211)
- Hemeroteka (pertsonak, Googleren arabera): 2007 (3.200); 2008 (3.800); 2009 (24.937); 2010 (39.234)

ETA GARAPENARI BURUZKO IKA

Dokumentazio Zentroak informazio digitalaren, buletin espezializatuen, hemerotekaren eta erreferentzia-atalaren beste zerbitzu batzuk mantentzen ditu. Denak lankidetzaren eta garapenaren inguruko gaietan espezializaturik daude, eta 2010. urtean, guztiek batera, 76.101 bisita jaso dituzte. Liburutegiko lokaletan doktoregaiei, graduondoko ikasleei eta jendeari, oro har, emandako laguntza pertsonalizatuak gehitu behar dira; halakoak, 2010ean, 1.175 pertsona izan ziren.

Hegoaren Liburutegi Digitala nazioarteko lankidetzan eta garapenean espezializatutako datu-base nagusietako bat da gaztelaniaz. Datu-trafikoari dagokionez, batez ere Ameriketatik (%56,3), aurreko urtetik gora egiten jarraitu duelarik, eta Europatik (%43,2) etorri dira eskaerak. Zehazki, Euskal Autonomia Erkidegoaren eremutik eskaeren (%20) etorri ziren, eta Espainiako Estatutik (%19), azken horiek aurreko urtean baino gehiago.

Aholkularitzako eta gaikuntza teknikoko jarduerak

Guatemalan lankidetzan aritzeko euskal estrategian laguntzea

Hegoan, *Guatemalarekin lankidetzan aritzeko euskal estrategian* parte hartzen dugu, Eusko Jaurleri-tzarekiko hitzarmen baten bitartez. Guatemalako errealitatearen gaineko diagnostiko bat eta euskal lankidetzak eginiko lanaren azterketa kritiko bat abiapuntutzat harturik, *Estrategiak* bestelako lankidetzak-eredu bat bultzatzen du, lana arloka eta/edo prozesuak kontuan hartzen duen ikuspuntua gainditurik, Guatemala bidezko, zuzentasunezko eta demokratiko baten alde eragin handiena duten subjektuak-gizarte-mugimenduak eta tokiko botereak-indartzeko helburuak dituen.

Hegoan, egungo Guatemalan aldaketaren subjektu estrategikoak direnak era integralean indartzeko helburua duen estrategia sustatzen dugu: mugimendu feminista, nekazarien eta indigenen mugimendua, eta tokiko botere konprometituak. Hala, 3 *lan-mahai sektorial* dinamizatzen ditugu, haietan aldaketaren subjektu diren hainbat erakunde parte hartzen dutela, euskal lankidetzaren esparruaren barruan, betiere. Mahai horien xedea da bakoitzari dagokion jarduera-plana-kide diren erakundeek parte-hartzearen bidez taxuturiko plan bat-gauzatzea, antolatze, salatzeko, hautabideak sortzeko, eragina izateko eta abarretarako gaitasunak era kolektiboan indartze aldera. Gizarte garapenerako eta lankidetzarako paradigma berriak eratzeko, aplikatzeko nahiz haiek eragina izanarazteko dugun esperientziak berak eta Guatemalan lankidetzak-proiektuak gauzatzeko parte-hartze zuzenik ez izateak ahalbidetzen digute prozesu hori bideratzen duen erakundea izatea, *Estrategiak* eskatzen duen ikuspegi global eta orokorrari eutsirik.

Subjektu politikoak indartzeko prozesu hori sendotu egin da 2010ean, harreman horizontaletan nahiz konfiantza politikazko harremanetan oinarrituz. Halaber, sektore arteko jarduerak eta topaketak antolatu dira, eta sektoreak indartzeko beste pauso bat eman ahal izan da horrela, arazo, borroka eta amets komunak antolatzea errazago egite aldera. 2011. urterako, beste hitzarmen bat onartu da, eta horrek prozesuari jarraipena emango dio.

Ekonomia sozial eta solidarioako laguntza

Ekuadorren Andes Programa identifikatu zen, Eusko Jaurlearitzak 2010eko programa-deialdian onartu zuen programa. Ikerkuntzako eta gaikuntzako osagaiak dauzka, eta laguntza tekniko ematen die ekonomia solidarioako ekimenei (ESS), herrialde-mailan eta Loja probintzian. Haren iraupena hiru urtekoa da, eta Herri Ekonomiaren sektorearen barrukoa da. Sektore horretan izan nahi du eragina herri-, gizarte- eta elkartasun-ekonomiak barne hartzen dituen agenda bat taxututa. Agenda hori egin eta zabaltzea ekarpena izango da egungo ekonomiaren esparruan egiturazko desberdintasunaren kausatzat jotzen duten erakunde, arau eta balioak eraldatzeko.

Horren osagarri da Euskadiko tokiko ekonomia-garapenerako eta ekonomia solidarioako gaikuntza-hitzarmena, sektore horretan lan egiten duten hainbat erakunde parte harturik: UPV-EHU, REAS, FIARE, MUNDUKIDE, SETEM, GEZKI, EMAUS, LANKI, HEGOA. Bi mintegi egin dira 2010ean, eta programak 2011n ere jarraituko du.

Era berean, gaikuntzako eta elkartrukeko mintegiak egin dira Latinoamerikako herrialdeetako ekonomia solidarioa gai hartuta. 2011rako, Bolivian eta Ekuadorren mintegiak egiteko asmoa dago, sektorean diharduten hainbat erakundekin koordinaturik, hala nola, ekonomia solidarioako eta bidezko merkataritzako mugimenduekin, unibertsitateekin, GGKEekin, gobernuko erakundeekin eta abarrekin, politika publikoan inpaktua areagotzeko ekintzak bultzatzearen.

Garapenerako Hezkuntzarako Aholkularitza

Garapenerako Lankidetzarako Kataluniako Agentziak eskaturik, iritzia emateko agiri bat osatu da *Garapenerako Hezkuntzaren ildo estrategikoa* definitzeko, Garapenerako Lankidetzarako 2011-2014ko Gida Plana taxutzeko prozesuaren barruan.

Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako foru-aldundien 2009–2011ko Garapenerako Lankidetzako Gida Planaren jarraipena egiteko jardueren barruan, prestakuntzako ikastaroak eman zaizkie, 8na ordukoak, probintzia bakoitzeko GGKEei:

- Zeharkako ardatza: Genero-zuzentasuna: Ikastaro-emailea, Amaia del Río. Urriaren 19an, Donostian; urriaren 26an, Bilbon; eta azaroaren 2an, Gasteizen.
- Zeharkako ardatza: Garapenerako Hezkuntza. Ikastaro-emailea, Gema Celorio. Urriaren 20an, Donostian; urriaren 27an, Bilbon; eta azaroaren 3an, Gasteizen.

Tokiko Giza Garapenerako Laguntza Kuban eta SAED-n

Kuban, 2010. urtean zehar tokiko ekonomia-garapeneren sektorerako gaikuntzako eta laguntza teknikoaren proiektua aurrera eramaten jarraitu da, CAI Maceo nekazaritzako eta industriako konplexuaren (Cacocum udalerria, Holguín probintzia) birmoldaketan laguntza emanda, Eusko Jaurlaritzak eta Kubako MINCEXek bultzaturiko Kubarekin Lankidetzan aritzeko Euskal Estrategiaren barruan. Bereziki, laguntza eman da gaikuntzari, genero-diagnostikoari eta enpresak sortzeko ekimenei lotutako elementuetan.

Halaber, 2010. urtean Kuban Eusko Jaurlaritzarekiko hitzarmen bat bukatu zen, honako hauek barne hartu dituena: i) zeharkako eran laguntza ematea MINCEXi gaikuntzaren eta laguntza teknikoaren arloan, Habanan diploma-ikastaro bat emanez eta Gaikuntzako Zentro Nazionalari lagunduz; ii) MINAZen Gaikuntzako Zentro Nazionalari laguntzea; eta iii) Holguíngo Unibertsitatearekin hiru ikerketa egitea elikagai-burujabetzaren eta azukre-industriaren birmoldaketaren inguruko bai batzuei buruz.

SAEDn, saharar errefuxiatuentzako gaikuntzako eta laguntza teknikoaren proiektuetan lan egiten da, Tindufeko (Aljeria) kanpamenduetan, AECIDen finantzaketarekin. Lankidetzako espezialistako ikastaroak eman dira minis-

terioetako eta erakundeetako teknikarientzat, bai eta berriazko ikastaroak uilaitan ere. Halaber, Funtzio Publikoko Administrazioako Eskola indartu da.

2010. urtean amaitu zen mikromailegu-programak sustatzeko proiektu bat, gaikuntza, ekipamendua eta laguntza teknikoa barne hartzen zituena. Batetik, sektore publikoko langileentzat zen, eta, bestetik, Saharar Emakumeen Elkargo Nazioanaleko (SEEN) emakume-kooperatibentzat. Eusko Jaurlaritzak finantzatzen zuen proiektua, eta erakundeetako langileen antolatze eta ekiteko gaitasunak indartzeko helburua izan du, tokiko ekonomia-garapenean laguntzeko estrategia baten barruan, eskasia eta nazioarteko laguntzen murrizketa gertatzen diren testuinguru batean.

2010. urtean, saharar gazteen artean enplegua sortzeko lan-ildoari ere jarraipena eman zaio Eusko Jaurlaritzaren eta AECIDen baterako finantzaketa jaso duen proiektu batekin, Smara uilaian ekoizpen- eta zerbitzu-zentro bat ekipamenduz hornitu eta abian jarrita. Enplegu-zentro hori aitzindaria da sahararren kanpamenduetan: soldadurako eta zurgintzako lantegiak dauzka, bai eta beste zerbitzu batzuk ere, hala nola, jatetxea, okindegia, ziberzentroa eta beste batzuk. Helburua da lan-aukerak ematea lanbide-prestakuntzatik datozen gazteei, gaitasun eta aukeren garapeneren esparruan.

Medellín programa

Kolonbian Antioquia-Medellín, Bizkaia-Bilbao (2008 – 2011) programa garatzeko lankidetzako hitzarmenari dagokion laguntza teknikoan eta jarraipenean lan egiten da. Bizkaia-Bilbao Partzuergoak parte hartzen du hartan –Bizkaiko Foru Aldundia, Bilboko Udala eta BBK kide direlarik–, eta Antioquiako Gobernua, Medellingo Udala eta Antioquiako Unibertsitatea dira kontraparteak. Programako jarduerak bi aldetan gauzatzen dira. Batetik, herrialdeko ipar-ekialdean: bertan, sei udalerritako hainbat emakume-elkarteri ematen ari zaie laguntza, mikroekimenak abian jartzeko. Beste aldetik,

Medellíngo 8. eta 9. barrutietan (*comunas*): hango biztanle gehienak afrikarren ondorengoak dira, eta ekoizte-ekimen txikiak gauzatzen dira han ere, horrez gain, kasu honetan, afrikar jatorriko kultura sendotzeko eta haren aitormena lortzeko osagai bat ere badagoelarik. Batean zein bestean, Bizkaia – Bilbao Partzuergoak tokiko kontraparteei eskatzen dien baldintza bakarra genero-zuzentasuna da, egiten diren jarduera guztietan aintzat har dezan.

Aldundiei, Udalei eta BBK-ri Aholku ematea

EAEko hiru aldundiei aholkularitza ematen jarraitu da 2010. urtean, bai eta Irungo, Tolosako, Eibarreko eta Beasaingo udalei ere. Aholkularitza eman da, funtsean, lankidetzako eta sentiberatzeko proiektuei diruz laguntzeko deialdien oinarriak egitean, aipatutako erakunde deialdietara aurkeztutako proiektuak aztertzean eta onartutako proiektuei jarraipena egitean. Eta prozesu horretan, etengabe lagun egin zaie erakunde horiei haien lankidetzaprogramen aplikazio eta dinamizazioarekin lotuta dagoen guztiari dagokionez.

Gipuzkoako Foru Aldundiarentzako aholkularitza-lanaren barruan, Guatemalan lankidetzesperientzien ebaluazio bat egin da, Gipuzkoako Foru Aldundiaren lankidetzak hartutako hiru ikuspegiak kontuan harturik. Horretarako, herrialde horretako zenbait proiektu bisitatu dira.

Foru-aldundientzako aholkularitza teknikoari lotuta, EAEko GGKEei prestakuntza-ikastaro bat eman zitzaion, foru-aldundien 2009-2011ko Gida Planaren hiru ikuspegietatik biri buruz: Genero-zuzentasunari eta Garapenerako Hezkuntzari buruz, hain zuzen ere. Ikastaroa 16 ordukoa izan zen, eta bereziki bi gai horien esparru teorikoa eta Gida Planean ematen zaien tratamenduaren arteko lotura lantzeko atonduta zegoen, plan hori aldundiek onarturiko proiektuetan ikuspegiok aplikatzekoa izanik. Ikastaroa EAEko hiru hiriburuetan eman zen.

Bizkaiko Foru Aldundiak aurreko deialdietan onarturiko proiektuei dagokionez, Guatemalako zenbait

proiekturen jarraipena egiteko bisita bat egin da, haien bilakaerak eta emaitzak ezagutzearren.

Gipuzkoako Foru Aldundiari laguntza teknikoa eman zaio "*Justizia klimatikoa, elikagaien segurtasuna eta landa ingurune emakumea*" proiektua abian jartzen, aurrera eramaten eta haren jarraipena egiten laguntzeko. Jarduera hori zuzeneko lankidetzaren modalitatea aurrera eramaten da Perun, Piuran eta Cuscon. Flora Tristán elkarte buru duen partzuergo bat gauzatzen ari da, udalerrisare batzuk, ekoizpen agroekologikoko erakunde bat, Cuscoko San Antonio Abad Unibertsitatea eta Piurako Unibertsitate Nazionalean ere tartean direlarik. Proiektuaren xedea da Cuscoko eta Piurako landa-sektore txiroetako emakumeek (nekazaritzan dihardute hektarea bateko baino gutxiagoko ekonomia-unitateetan) ekoizpen- eta ekonomia-baliabideak bereganatu eta kontrolatu ditzaten, berdintasuneko baldintzetan, bai eta haien ekarpenari aitormena egin dakion ere, bai elikagai-segurtasunari bai klima-aldaketara moldatzeari eta hura arintzeari dagokienez. Horrela, haien autonomia eta ahalduzko ekonomikoa erdietsi nahi dira, haien eskubideak babestearren eta bizi-baldintzak hobetzearren.

Lehen pauso horren ondoren, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta Flora Tristán elkartearen artean hasitako elkarlanari hedadura handiagoa emateko asmoa dago, Gipuzkoako zein Cuscoko eta Piurako lankidetzagente gehiagoren engaiamendu aktiboa lorturik.

2010. urtean, BBKren deialdiaren proiektuak balioztatzeko aholkularitza ematen jarraitu da lanean, bai eta aurreko beste urte batzuetan onarturiko proiektuen jarraipena egiten ere, garapenerako lankidetzako proiektuei nahiz sentiberatze-proiektuei dagokienez.

2015 y + Plataforma

Aholkularitza, aholku teknikoak, lagun-egitea eta dinamizazioa *2015 y más Plataformak* aurkeztu eta kudeatutako eta AECIDek finantzaturako proiektu/hitzarmenak: "Palestinarren eta israeldarren arteko bakea eraikitzeko ekimenetarako laguntza, bi gizarte

zibiletako erakundeak indartuz, elkarrizketa politiko eta sozialaz, eta nazioarteko zuzenbidearen eta giza eskubideen gaineko ezagutzaz, babesaz eta sentiberatzeaz. Palestinako Lurralde Okupatuak eta inguruko herrialdeetako palestinar errefuxiatuak. 4 urte. 07-C01-024".

Beste aholkularitza batzuk

Kubarekin Lankidetzan aritzeko Euskal Estrategiaren ebaluazioa. Laguntza teknikoa eman da lan-misio batekin Kuban. Hala, bilerak egin dira eta tartean zeuden erakundeen (GGKEak, Kubako elkarteak, ministerioak eta abar) proiektuetara joan da bisitan. EAEko GGKEekin elkarrizketak egin dira, eta azken txostena Eusko Jaurlaritzari aurkeztu zaio.

Halaber, plangintzari ekin zaio Eusko Jaurlaritzari identifikazio-zerbitzuak emateko, herrialde-estrategia berri baterako, Ekuadorren; hain zuzen ere, 2011n egingo da.

Funts pribatu batzuen finantzaketarekin, laguntza teknikoa ematen ari da "Habanako Medikuntza Liburutegi Nazionala Eraberritzea" deritzon proiekturako, Kuban. Liburutegia Osasun Ministerioko Medikuntza Zientzien Institutuari lotuta dago.

Ekuadorreko ART-PNUD programaren barruan, laguntza tekniko bat aurrera eraman da 2 ikastaro emanik, "Gaikuntzaren kudeaketa" gai hartuta, Estatuz azpiko gobernuetako lan-talde teknikoentzat, eta laguntza teknikoa eman zaio Goi Ikasketa Nazionalen Institutuari, Lurraldeko Ekonomia Garapeneko Diploma ebaluatu eta berriz diseinatzeko.

Sare eta foroetako parte-hartzea

ENLAZANDO ALTERNATIVAS. Aliantza Sozial Kontinental eta Europa América Latina y Caribe Enlazando Alternativas eskualde biko sareko kide diren Europako hainbat herrialdetako erakundeek 2010eko maiatzean Herrien Auzitegi Iraunkorraren (HAI) beste saio batera deitu zuten. Saio hori "Kapitalaren Europaren eta Gerraren eta Haien Krisien Aurka" kanpainarekin koordinatuta aurrera eramán zen. Orduko horretan, saioaren gai nagusia izan zen Europar Batasunak (EB) enpresa transnasionalekin (ETN) duen konplizitatea. Europako ETNen zigorgabetasuna salatu zuten, bai eta herrien eskubideen gainean izandako inpaktuak ere.

HARRESIAK APURTUZ. Hegoa, Garapenaren Hezkuntzako Arloaren bitartez, Euskal Herriko etorkinen laguntzarako GKEen koordinakunde horretako kidea da.

MOSAIKO. Garapenerako hezkuntzari buruzko eskualde-mailako gogoeta-taldea da. *Polygone* Garapenerako Hezkuntzako eta Herri Hezkuntzako Nazioarteko Sarean (2003- 2007) zegoen tokiko sare baten eraketan du jatorria. *Polygone* desegin ondoren, Euskal Herriko eta Asturiaseko erakunde batzuek ikaskuntza kolektiboko espíritu horri eutsi nahi izan zioten tokiko eremuan, eta *Mosaiko* abian jarri zuten. Talde horren asmoa da kide diren erakundeen sentiberatzeko, prestatzeko eta salatzeo estrategia eta praktiken inguruan gogoeta egitea, gure praktiketarako indartze- eta ikaste-estrategia gisa. Gaur egun, Mosaikon honako hauek daude: Elkarbanatuz, Inicativas de Cooperación y Desarrollo, Mugarik Gabe, Círculo Solidario, Alboan, ACSUR- Las Segovias eta Hegoa. Kide horiek, 2010. urtean, erakunde askoren gizarte-mobilizazioko eta eragin politikoko esperientziak elkarri ezagutarazi dizkiote eta bisitatu dituzte, eta, horietatik, elkarri ezagutarazteko eta zabalteko ondorioak aterako dira, 2011rako.

PLATAFORMA AMANDA. AMANDA plataforman Gasteizko alde zaharreko hezkuntza-ingurune hainbat elkarte biltzen dira, eta haren xedea da kulturen arteko eskola eta ingurunea sustatzeko jarduerak koordinatu eta bultzatzea. Joan den urtean, alde zaharreko kolektiboek hezkuntzako esperientzia komunitarioak hurbildu zaizkio, hala nola, ikas komunitateak, ingurune hezkuntza-planak, eta ikasketa eta zerbitzua, hezkuntza-plan propio bat taxutze aldera, erakundeak, kolektiboak eta gainerako hezkuntza-agentek engaiatzeko koordinatua, koherentea eta komunitatean txertaturikoa izango den proiektu batean.

Erakunde organigrama

Hegoa Institutuko Zuzendaritza Kontseilua

Zuzendaria: Luis Guridi **Idazkaria:** Irantzu Mendia **Kontseilukideak:** Gloria Guzmán, Gema Celorio, Maite Fernández-Villa, Mª Jose Martinez, Mertxe Larrañaga, Irati Labaien, Carlos Puig, Patxi Zabalo, Juan Hernández, Gonzalo Fernández.

Hegoa Elkarteko Zuzendaritza Batzordea

(Herri-onurako izendapena jaso duen elkarte. EHAA, 165. zk., 2003ko abuztuaren 26a)

Batzordeburua: Patxi Zabalo **Batzordeburuordea:** Mari Luz de la Cal **Idazkaria** Eduardo Bidaurratzaga **Diruzaina:** Luis Guridi **Batzordekideak:** María José Mijangos, Mikel de la Fuente, Yolanda Jubeto, Juan Carlos Pérez de Mendiguren

Hegoa Institutuari atxikitako irakasleak

Xabier Aierdi, Jokin Alberdi, Efrén Arreskurrinaga, Xavier Barrutia, Roberto Bermejo, Eduardo Bidaurratza, Mari Luz de la Cal, Mikel de la Fuente, Juanjo Celorio, Marian Díez, Alfonso Dubois, Iker Etxano, Xabi Gainza, Luis Guridi, Jorge Gutiérrez, Juan Hernández Zubizarreta, Pedro Ibarra, Yolanda Jubeto, Mertxe Larrañaga, Jon Larrañaga, Imanol Madariaga, Eduardo Malagón, Zesar Martínez, Elena Martínez Tola, Mari José Martínez, Karlos Pérez de Armiño, Juan C. Pérez de Mendiguren, Víctor Pozas, Uri Ruiz Bikandi, Joseba Andoni Sainz de Murieta, Koldo Unceta, Unai Villalba, Idoie Zabala, Patxi Zabalo, Imanol Zubero, Mikel Zurbano.

Lan-talde teknikoa

Koordinatzaile orokorra: Gonzalo Fernández **Dokumentazioa eta Irakaskuntza:** Maribi Lamas, Itziar Hernández, Marisa Lamas, Amaia Guerrero, Iñaki Gandariasbeitia **Ikerkuntza:** Gloria Guzmán, Iván Molina, Iker Zirion **Garapenerako Hezkuntza:** Gema Celorio, Amaia del Río, Alicia López de Munain, Miguel Argibay **Aholkularitza:** Carlos Puig, Michel Sabalza, Maite Fernández-Villa, Yenifer García, Luis Elizondo, Juan Bedialauneta, Javier González **Finantzak:** Pilar Jurado, Sergio Campo, Almudena Sainz, Amaia Guerrero **Idazkaritza eta Administrazioa:** Joana del Olmo, Rosario Uriarte.

Sareak eta lankidetzak

ARDA (Afrikako Ikerketa eta Irakaskuntzarako Elkarte) • Euskadiko GGKEen Koordinakundea (kide laguntzailea) • Espainiako GGKEen Koordinakundea (kide laguntzailea) • Harresiak Apurtuz - Euskal Herriko etorkinen laguntzarako GKEen koordinakundea • WIDE Women in Development Europe • EADI European Association of Development Institutions • REDIAL (Latinoamerikari buruzko Europako Informazio eta Dokumentazio Sarea) • SID (Garapenerako Nazioarteko Elkarte) • SEDIC (Dokumentazio eta Informazio Zientifikorako Espainiako Elkarte) • ALDEE (Artxibategi, Liburutegi eta Dokumentazio Zentroetako Profesionalen Elkarte).

Lankideak

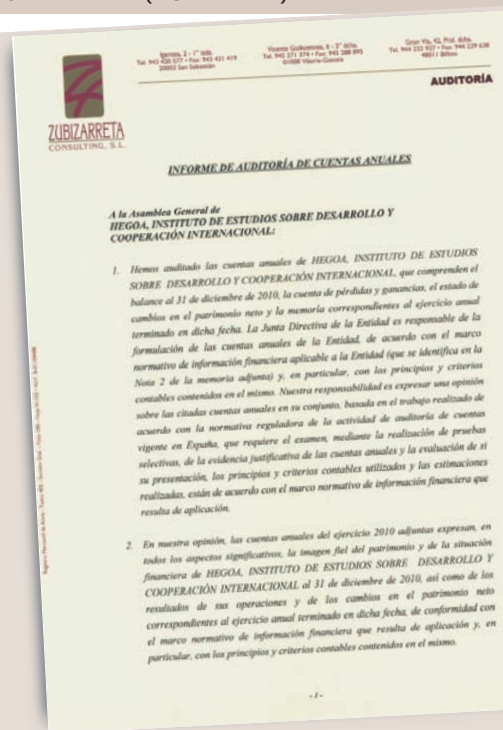
Eskerrak ematen dizkiegu urtean zehar batera edo bestera hainbat jardueratan Hegoa Institutuaren lankide izan diren pertsona guztiei.

Txosten ekonomikoa

Hegoako, Nazioarteko Lankidetzeta eta Garapenari buruzko Ikasketa Institutua

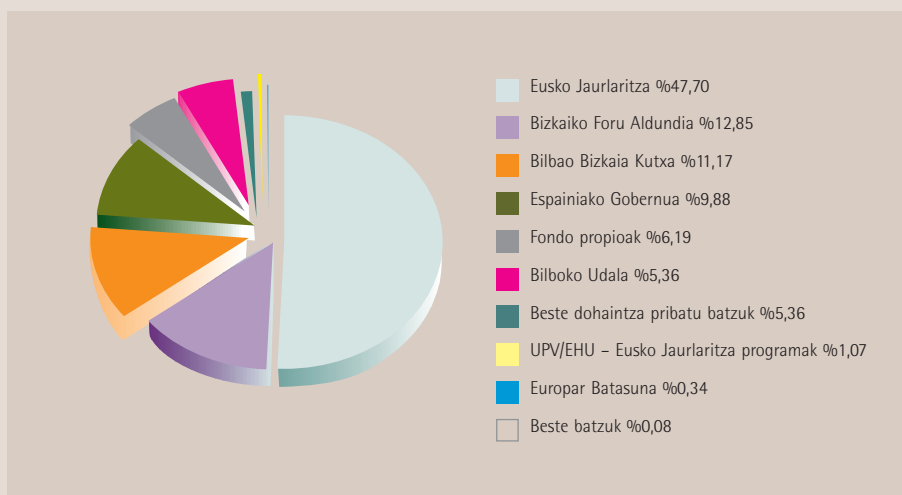
Galeren eta Irabazien Kontua, 2010eko abenduaren 31n (eurotan adierazita)

	(ZOR) HARTZEKO 2010.12.31	(ZOR) HARTZEKO 2009.12.31
• Erakundearen sarrerak, berezko jarduera dela eta	3.515.414,22	3.231.621,40
Erabiltzaile eta bazkideen kuotak	14.297,09	13.301,78
Ekitaldiko emaitzari egotzitako eta jarduera propioari lotutako diru-laguntzak, dohaintzak eta ustiapen-legatuak	3.501.117,13	3.218.319,62
• Salmentak eta jardueraren beste sarrera arrunt batzuk	209.932,60	122.869,10
• Moneta-laguntzak eta bestelakoak	(1.917.176,61)	(1.708.035,10)
• Ustiapeneko beste sarrera batzuk	310,58	141,35
• Langileria-gastuak	(993.028,66)	(923.667,84)
• Ustiapeneko beste gastu batzuk	(745.937,99)	(696.646,30)
• Ibilgetuaren amortizazioa	(2.266,62)	(2.443,47)
• Ekitaldiko emaitzara intsuldatutako diru-laguntzak, dohaintzak eta kapital-legatuak	369,50	1.326,88
A) USTIAPENEO EMAITZA	67.617,02	25.166,02
• Sarrera finantzarioak	3.480,42	13.469,94
• Gastu finantzarioak	(445,84)	(424,30)
• Aldaketa-diferentziak	---	(465,40)
B) EMAITZA FINANTZARIOA	3.034,58	12.580,24
C) ZERGEN AURREKO IRABAZIAK	70.651,60	37.746,26
D) EKITALDIKO SOBERAKINA (AURREZKIA)	70.651,60	37.746,26

Hegoa Elkartearen 2010eko txosten ekonomikoa. Eurotan

2010eko ekitaldiari egotzitako sarrerak guztira	3.729.507,32	%100,00
Eusko Jaurlaritza	1.778.867,90	%47,70
Bizkaiko Foru Aldundia	479.378,75	%12,85
Bilbao Bizkaia Kutxa	416.480,00	%11,17
Espainiako Gobernua	368.601,71	%9,88
Fondo propioak	230.981,83	%6,19
Bilboko Udala	200.000,00	%5,36
Beste dohaintza pribatu batzuk	199.735,58	%5,36
UPV/EHU – Eusko Jaurlaritza programak	40.000,00	%1,07
Europar Batasuna	12.578,38	%0,34
Beste batzuk	2.883,17	%0,08

2010eko ekitaldiari egotzitako gastuak guztira	3.658.855,72	%100,00
Transferentziak lekuetara, proiektuetako bazkideei	1.703.159,44	%46,55
Langileria-gastuak (26 pertsona, batez beste, urtean)	993.028,66	%27,14
Gastuak Egoitzan, proiektuak betearazteko	690.869,76	%18,88
Pertsonen zuzendutako beka. Masterra eta Nazio Batuak	193.240,31	%5,28
Gastu orokorrak (langileria-gastua izan ezik)	78.557,55	%2,15

